

ГРЕГОРІО АЛЛЕГРІ

Gregorio Allegri
(1582–1652)

Італійський композитор, один з найбільших майстрів італійської вокальної поліфонії першої половини XVII століття. Учень Дж. М. Паніна. Служив у хорах кафедральних соборів у Фермо і Тіволі, де проявив себе також як композитор. Наприкінці 1629 вступив до папського хору в Римі, який очолював з 1650-го і до кінця життя.

В основному Аллегрі писав музику на латинські релігійні тексти, пов'язані з літургійної практикою. У його творчому доробку переважають багатоголосні вокальні твори а саррелла. У них композитор постає як продовжувач традицій Палестрина. Та Аллегрі не сторонився і викликів нового часу. Про це, зокрема, свідчать видані ним у 1618-1619 роках дві збірки вокальних композицій, написаних у новаторському концертному стилі. Наперекір традиції, твори призначалися для 2-5 голосів у супроводі basso continuo.

Зберігся також й один інструментальний твір Аллегрі – „Симфонія” для 4 голосів, згадку про яку ми знаходимо в А. Кірхера у його відомому трактаті «Musurgia universalis» (1650).

Як церковний композитор Аллегрі користувався колосальним авторитетом не тільки серед своїх колег, а й серед вищого духовенства. Не дивно, що саме йому в 1640 році, у зв'язку з початком Папою Римським переглядом літургійних текстів, було доручено зробити нову музичну редакцію гімнів Палестрина, які активно використовуються в богослужінні. Аллегрі успішно впорався з цим відповідальним завданням. Та особливу популярність він здобув, поклавши на музику 50-й псалом «Miserere mei, Deus» (1640), який аж до 1870 року традиційно виконувався в соборі Св. Петра під час урочистих відправ у Стражденний тиждень. Цей твір вважався еталоном духовної музики католицької церкви, права на нього належали винятково папському хору і довгий час

твір існував лише в оригінальному рукописі. Аж до XIX століття його заборонялося копіювати. Тому керівникам хорів доводилося запам'ятовувати його на слух. До тих, кому випало через це пройти, належить і юний Моцарт під час перебування в Римі у 1770 році).